

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ ખાતે

આર/સિવિલ એપ્લિકેશન (ફોર કન્ડોનેશન ઓફ ડીલે) નં. ૧૮૫૫/૨૦૨૬

ઈન એફ/સિવિલ રિવિઝન એપ્લિકેશન/૮૮૪૮/૨૦૨૬

વિથ

આર/સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૮૮૧/૨૦૨૬

ઈન એફ/સિવિલ રિવિઝન એપ્લિકેશન નં. ૧૦૮૧૧/૨૦૨૬

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી મૌલિક જે. શેલત

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા	ના
	✓	

=====

સરદાર સરોવર નર્મદા નિગમ લિમિટેડ અને અન્ય

વિરુદ્ધ

જીકેસી પ્રોજેક્ટ્સ લિમિટેડ

=====

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(રો) નં. ૧, ૨ તરફે વકીલ શ્રી એમ.બી. ગોહિલ (૨૭૦૨)

સામાવાળા નં. ૧ તરફે સિનિયર એડવોકેટ શ્રી એસ.એન. સોપરકર સાથે
પૃથ્વીરાજ ગઢવી, વિનીત ચૌબે અને વકીલ શ્રી અર્જુન આર. શેઠ (૭૫૮૯)

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી મૌલિક જે. શેલત

તારીખ : ૧૪/૦૭/૨૦૨૬

સંયુક્ત ચુકાદો

૧. અરજદારો તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી એમ.બી. ગોહિલ અને સામાવાળા તરફે
વિદ્વાન વકીલ શ્રી અર્જુન શેઠ દ્વારા સહાયિત વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલ શ્રી
એસ.એન. સોપરકરને સાંભળવામાં આવ્યા.

૧.૧ સિવિલ એપ્લિકેશનોની આ શ્રેણીમાં સામાન્ય પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થાય છે અને
તદનુસાર, તેઓને સાથે સાંભળવામાં આવી રહ્યા છે અને આ સંયુક્ત ચુકાદા
દ્વારા તેનો નિર્ણય કરવામાં આવે છે.

૨. ગુજરાત પબ્લિક વર્ક્સ કોન્ટ્રાક્ટ્સ ડિસ્પ્યુટ્સ આર્બિટ્રેશન ટ્રિબ્યુનલ એક્ટ,
૧૯૯૨ (જે હવે પછી “૧૯૯૨ નો અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખિત છે) ની કલમ
૧૨ હેઠળ સિવિલ રિવિઝન એપ્લિકેશનો દાખલ કરવામાં થયેલ ૧૪૦૦ થી વધુ
દિવસોનો વિલંબ માફ કરવા માંગતી આ અરજીઓ લિમિટેશન એક્ટની કલમ ૫
હેઠળ દાખલ કરવામાં આવી છે.

૩. શરૂઆતમાં, વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલ શ્રી એસ.એન. સોપરકરે ૧૯૯૨ ના
અધિનિયમની કલમ ૧૨ હેઠળ દાખલ કરવામાં આવેલી ઉપરોક્ત રિવિઝન
અરજીઓની ચલાવવાપાત્રતા અંગે પ્રાથમિક વાંધો ઉઠાવ્યો છે. વિદ્વાન સિનિયર

કાઉન્સેલ શ્રી સોપરકરના જણાવ્યા મુજબ, લવાદ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલો એવોર્ડ ૧૯૯૨ ના અધિનિયમ હેઠળ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલો એવોર્ડ નથી અને તે સ્થિતિને ધ્યાને લેતા, ૧૯૯૨ ના અધિનિયમની કલમ ૧૨ હેઠળ દાખલ કરાયેલ રિવિઝન અરજી પોતે જ ચલાવવાપાત્ર નથી.

૪. જે રિવિઝન અરજીઓમાં આ વિલંબ માફી અરજીઓ દાખલ કરવામાં આવી છે તેની ચલાવવાપાત્રતાને પડકારવામાં આવી હોવાથી, મેં વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલ શ્રી સોપરકરને ચલાવવાપાત્રતા અંગેના તેમના પ્રાથમિક વાંધાના સમર્થનમાં તેમની રજૂઆતો કરવાની મંજૂરી આપી છે.

૫. વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલ શ્રી સોપરકર રજૂઆત કરી હતી કે હાલના સામાવાળાએ તારીખ ૦૭/૦૪/૨૦૧૫ ના રોજ વૈધાનિક લવાદ દ્વારા ૧૯૯૨ ના અધિનિયમ હેઠળ રચાયેલ ટ્રિબ્યુનલનો આશરો લીધો હતો, પરંતુ ટ્રિબ્યુનલમાં સભ્યની બિન-ઉપલબ્ધતાના કારણે, આવા લવાદની સુનાવણી લાંબા સમય સુધી સ્થગિત રહી હતી અને આવા કારણોસર, નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ સ્પેશિયલ લીવ પીટીશન (સિવિલ) નં. ૩૧૬૫૦/૨૦૧૪ માં એમ.એ. નં. ૧૮/૨૦૧૯ થી સામાવાળા દ્વારા એક અરજી દાખલ કરવામાં આવી હતી, જેના દ્વારા નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટને પક્ષકારો વચ્ચેના વિવાદનો નિકાલ કરવા માટે એકમાત્ર લવાદની નિમણૂક કરવા વિનંતી કરવામાં આવી હતી. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટે સદર અરજીમાં પસાર કરેલા તેના તારીખ ૦૮/૦૨/૨૦૧૯ ના હુકમ દ્વારા માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ સી.કે.

ઠક્કર (ભારતની સર્વોચ્ચ અદાલતના પૂર્વ ન્યાયાધીશ) ને લવાદ તરીકે નિયુક્ત કર્યા હતા, જેમણે તારીખ ૨૦/૦૧/૨૦૨૨ ના રોજ એવોર્ડ પસાર કર્યો હતો.

પ.૧ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે પ્રશ્નવાળા એવોર્ડને આર્બિટ્રેશન એન્ડ કોન્સિલિએશન એક્ટ, ૧૯૯૬ (જે હવે પછી “૧૯૯૬ નો અધિનિયમ” તરીકે ઉલ્લેખિત છે) ની જોગવાઈઓ અનુસાર લવાદ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ એવોર્ડ તરીકે ગણવો આવશ્યક છે, જે સક્ષમ કોર્ટ સમક્ષ કલમ ૩૪ હેઠળ પડકારવાને પાત્ર હતો. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે સક્ષમ કોર્ટ સમક્ષ એવોર્ડને પડકારવાને બદલે, હાલના અરજદારે સૌપ્રથમ આ અદાલત સમક્ષ ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ / ૨૨૭ હેઠળ સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૬૦૨/૨૦૨૩ થી રિટ પિટિશન દાખલ કરી હતી, જેમાં પેરા ૭ માં જ તેણે સ્વીકાર્યું છે કે કલમ ૩૪ હેઠળ એવોર્ડને પડકારવા માટે ૧૯૯૬ ના અધિનિયમ હેઠળ નિયત સમય વીતી ગયો હોવાથી, સદર રિટ પિટિશન દાખલ કરવામાં આવી છે.

પ.૨ એ પણ રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તારીખ ૧૮/૦૩/૨૦૨૪ ના રોજ, આ અદાલતે સદર રિટ પિટિશનમાં ખાસ નોંધ્યું હતું કે વાદગ્રસ્ત આર્બિટ્રલ એવોર્ડને ૧૯૯૬ ના અધિનિયમની કલમ ૩૪ હેઠળ પડકારી શકાય છે, અને સદર હુકમને અરજદાર દ્વારા પડકારવામાં આવ્યો નથી કે પુનઃવિચારણા (રિવ્યુ) અથવા રદ (રિકોલ) કરાવવામાં આવ્યો નથી. વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે તારીખ ૨૪/૦૨/૨૦૨૬ ના રોજ, કાયદા મુજબ યોગ્ય કાર્યવાહી શરૂ

કરવાની સ્વતંત્રતા સાથે સદર રિટ પિટિશન પાછી ખેંચી લેવામાં આવી હતી, જેથી ૧૯૯૨ ના અધિનિયમની કલમ ૧૨ હેઠળ હાલની રિવિઝન અરજીઓ દાખલ કરવામાં આવી રહી છે, જે ચલાવવાપાત્ર નથી.

૫.૩ વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલ શ્રી સોપરકર વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે એકવાર પક્ષકારો એકમાત્ર લવાદની નિમણૂક કરવા સંમત થયા અને નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા તેમની નિમણૂક કરવામાં આવી, ત્યારે એકમાત્ર લવાદ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ એવોર્ડને ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરાયેલ એવોર્ડ ગણી શકાય નહીં. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ૧૯૯૨ ના અધિનિયમની કલમ ૩ થી ૬ ની જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં લેતા, કલ્પનાના કોઈપણ દ્રષ્ટિકોણથી એવું કહી શકાય નહીં કે નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા નિયુક્ત કરાયેલ લવાદ ૧૯૯૨ ના અધિનિયમ હેઠળની ટ્રિબ્યુનલ હતી. પ્રશ્નવાળા લવાદ દ્વારા પસાર કરાયેલ એવોર્ડ ૧૯૯૨ ના અધિનિયમ હેઠળ પસાર કરાયેલ એવોર્ડ ન હોવાથી, ૧૯૯૨ ના અધિનિયમની કલમ ૧૨ હેઠળ તેને પડકારવાનો પ્રશ્ન ઉપસ્થિત થતો નથી અને તેથી, રિવિઝન અરજી ચલાવવાપાત્ર નથી.

૫.૪ વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલ શ્રી સોપરકર વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે જો ૧૯૯૨ ના અધિનિયમની કલમ ૧૨ હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવેલ રિવિઝન અરજી પોતે જ ચલાવવાપાત્ર ન હોય, તો આ અદાલતે આ વિલંબ માફી અરજીઓને ધ્યાને લેવી જોઈએ નહીં.

૫.૫ તેમની દલીલના સમર્થન માટે, વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલ શ્રી સોપરકરે નીચે મુજબના ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો છે:

(૧) નિવૃત્તિ જી. આર્દિરે વિ. મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય અને અન્ય – ૨૦૦૭ (૫)
એમએચ.એલ.જે. ૨૮૪. (પેરા ૧૫).

૬. તેનાથી વિપરીત, અરજદાર તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી ગોહિલ, વિદ્વાન સિનિયર કાઉન્સેલ શ્રી સોપરકર દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલ એ પ્રાથમિક વાંધાનો ભારપૂર્વક વિરોધ કરશે કે ૧૯૯૨ ના અધિનિયમની કલમ ૧૨ હેઠળ અરજદાર દ્વારા દાખલ કરાયેલ રિવિઝન અરજી ચલાવવાપાત્ર નથી. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે ટ્રિબ્યુનલમાં સભ્યની બિન-ઉપલબ્ધતાને કારણે, જ્યાં સામાવાળા દ્વારા વૈધાનિક લવાદ શરૂ કરવામાં આવ્યું હતું, નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટે તેના તારીખ ૦૮/૦૨/૨૦૧૯ ના હુકમ દ્વારા માત્ર લવાદની નિમણૂક કરી છે.

૬.૧ એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે લવાદની નિમણૂક કરતી વખતે, નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટે સ્પષ્ટપણે નોંધ્યું છે કે લવાદ કાર્યવાહીને તે તબક્કેથી પુનઃ શરૂ કરશે જ્યાં તે ગુજરાત પબ્લિક વર્ક્સ કોન્ટ્રાક્ટ્સ ડિસ્પ્યુટ આર્બિટ્રેશન ટ્રિબ્યુનલ એક્ટ, ૧૯૯૨ હેઠળની આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ પહોંચી હતી. વિદ્વાન વકીલ શ્રી ગોહિલના જણાવ્યા મુજબ, નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલું ઉપરોક્ત અવલોકન પોતે સૂચવે છે કે એકમાત્ર લવાદ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ કોઈપણ એવોર્ડ ૧૯૯૨ ના અધિનિયમ દ્વારા સંચાલિત થશે અને તે સ્થિતિને

ધ્યાનમાં લેતા, તે ૧૯૯૨ ના અધિનિયમની કલમ ૧૨ હેઠળ રિવિઝન અરજી દ્વારા પડકારવાને પાત્ર હતો.

૬.૨ વધુમાં એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે અનવધાનતાના કારણે, તે સમયે, ૧૯૯૨ ના અધિનિયમની કલમ ૧૨ હેઠળ રિવિઝન અરજી દાખલ કરવાને બદલે, અનુચ્છેદ ૨૨૬/૨૨૭ હેઠળ રિટ પિટિશન દાખલ કરવામાં આવી હતી, પરંતુ અરજદારના પક્ષે આવી અજાણતાપૂર્વકની ભૂલ ધ્યાને આવતા, યોગ્ય કાર્યવાહી દાખલ કરવાની સ્વતંત્રતા સાથે સદર અરજી પાછી ખેંચી લેવામાં આવી હતી અને તે રીતે, રિવિઝન અરજી વિલંબ વિના દાખલ કરવામાં આવી રહી છે.

૬.૩ પોતાની દલીલોના સમર્થન માટે, અરજદાર તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી ગોહિલે નીચે મુજબના ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો છે:

(૧) સ્ટેટ ઓફ ગુજરાત થ્રૂ ચીફ સેક્રેટરી અને અન્ય વિ. એમ્બર બિલ્ડર્સ
– (૨૦૨૦) ૨ એસ.સી.સી. ૫૪૦.

૭. આ અદાલતે રિવિઝન અરજીની ચલાવવાપાત્રતા અંગે સામાવાળા દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલ પ્રાથમિક વાંધાનો સૌપ્રથમ નિર્ણય કરવાનો હોવાથી, તે વિલંબ અરજીના ગુણદોષમાં પ્રવેશી નથી, એટલે કે અરજદાર દ્વારા પૂરતું કારણ દર્શાવવામાં આવ્યું છે કે નહીં.

૮. સંબંધિત પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા પછી અને તેની સાથે જોડાયેલા દસ્તાવેજો અને સોગંદનામાનું અવલોકન કર્યા પછી, નીચે મુજબની બાબતો ફલિત થશે:

૮.૧ સામાવાળાએ તારીખ ૦૭/૦૪/૨૦૧૫ ના રોજ ૧૯૯૨ ના અધિનિયમ હેઠળ રચાયેલી વર્ક્સ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ લવાદ સંદર્ભ દાખલ કરીને વૈધાનિક લવાદ શરૂ કર્યું હતું. એ નિર્વિવાદ છે કે સભ્યની બિન-ઉપલબ્ધતાના કારણે, ટ્રિબ્યુનલ લાંબા સમય સુધી કાર્યરત નહોતી. પક્ષકારો વચ્ચેની કેટલીક કાર્યવાહી નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ સમક્ષ પેઝિંગ હોવાથી, એટલે કે સ્પેશિયલ લીવ પીટીશન (સિવિલ) નં. ૩૧૬૫૦/૨૦૧૪, હાલના સામાવાળાએ સદર પિટિશનમાં એમ.એ. નં. ૧૮/૨૦૧૯ થી અરજી દાખલ કરી હોવાનું જણાય છે, જેના દ્વારા એકમાત્ર લવાદની નિમણૂક કરવા માટે ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૧૪૨ હેઠળ પોતાની અસાધારણ સત્તાનો ઉપયોગ કરવા નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટને વિનંતી કરવામાં આવી હતી. સ્પેશિયલ લીવ પીટીશન (સિવિલ) નં. ૩૧૬૫૦/૨૦૧૪ માં એમ.એ. નં. ૧૮/૨૦૧૯ માં પસાર કરાયેલા તારીખ ૦૮/૦૨/૨૦૧૯ ના પોતાના હુકમ દ્વારા નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા સામાવાળાની ઉપરોક્ત વિનંતી સ્વીકારવામાં આવી હોવાનું જણાય છે, જે આ પ્રમાણે વંચાય છે:

“પક્ષકારો સંમત થયા છે કે આ કોર્ટના નિવૃત્ત ન્યાયાધીશ ન્યાયમૂર્તિ શ્રી સી.કે. ઠક્કરને લવાદ તરીકે નિયુક્ત કરવામાં આવે, જે અમે આથી કરીએ છીએ.

વિજ્ઞાન લવાદ કાર્યવાહીને તે તબક્કેથી પુનઃ શરૂ કરશે જ્યાં તે ગુજરાત પબ્લિક વર્ક્સ કોન્ટ્રાક્ટ્સ ડિસ્પ્યુટ્સ આર્બિટ્રેશન ટ્રિબ્યુનલ એક્ટ, ૧૯૯૨ હેઠળની આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ પહોંચી હતી. અમે એવો પણ નિર્દેશ આપીએ છીએ કે પિટિશનર/અરજદાર જીકેસી પ્રોજેક્ટ્સ લિમિટેડ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવેલી બેંક ગેરંટી એક વર્ષના સમયગાળા માટે અથવા એવોર્ડ પસાર થાય ત્યાં સુધી, જે વહેલું હોય તે માટે પુનઃમાન્ય કરવામાં આવે. બેંક ગેરંટી અમલમાં રહેશે અને વિજ્ઞાન લવાદ દ્વારા તે અંગેના હુકમ વિના તેને વટાવી શકાશે નહીં.

ઉપરોક્ત શરતો અનુસાર એમ.એ. નો નિકાલ કરવામાં આવે છે.”

(ભારપૂર્વક ઉમેરેલ)

૮.૨ નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટના ઉપરોક્ત હુકમનું સામાન્ય વાંચન સ્પષ્ટપણે સૂચવે છે કે પક્ષકારો માનનીય શ્રી ન્યાયમૂર્તિ સી.કે. ઠક્કર (ભારતની સર્વોચ્ચ અદાલતના પૂર્વ ન્યાયાધીશ) ને એકમાત્ર લવાદ તરીકે નિયુક્ત કરવા સંમત થયા છે. નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા કરવામાં આવેલું આગળનું અવલોકન કે લવાદ ૧૯૯૨ ના અધિનિયમ હેઠળની આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ કાર્યવાહી જ્યાં પહોંચી હતી તે તબક્કેથી પુનઃ શરૂ કરશે, નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટના આવા અભિવ્યક્તિનો અરજદાર દ્વારા એવો અર્થ કાઢવામાં આવ્યો છે કે એકમાત્ર લવાદ સમક્ષની કોઈપણ કાર્યવાહી ૧૯૯૨ ના અધિનિયમની જોગવાઈઓ દ્વારા સંચાલિત થશે અને પસાર કરાયેલ એવોર્ડ ૧૯૯૨ ના અધિનિયમ હેઠળ પસાર

કરાયેલ એવોર્ડ તરીકે ગણવામાં આવશે. નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા પસાર કરાયેલા ઉપરોક્ત હુકમને સંપૂર્ણપણે ખોટી રીતે વાંચવાની અને તેનું ખોટું અર્થઘટન કરવાની અરજદારના પક્ષે આ માત્ર એક ભ્રામકતા છે. નામદાર કોર્ટની ઉપરોક્ત અભિવ્યક્તિ અને અવલોકન માત્ર એ દર્શાવે છે કે એકવાર એકમાત્ર લવાદ લવાદ કાર્યવાહી સંભાળે અને પુનઃ શરૂ કરે, ત્યારે તેમણે તેને તે તબક્કેથી પુનઃ શરૂ કરવાની છે જ્યાં તે આર્બિટ્રલ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ પહોંચી હતી અને તેનાથી વિશેષ કશું જ નહીં. એકવાર પક્ષકારો એકમાત્ર લવાદની નિમણૂક કરવા સંમત થયા પછી, મારા સુવિચારિત મત મુજબ, આવા લવાદ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલ કોઈપણ એવોર્ડ માત્ર ૧૯૯૬ ના અધિનિયમની જોગવાઈઓ દ્વારા જ સંચાલિત થશે અને અરજદાર તરફે વિદ્વાન વકીલ શ્રી ગોહિલ દ્વારા દલીલ કરવામાં આવી છે તેમ ૧૯૯૨ ના અધિનિયમ દ્વારા નહીં.

૮.૩ ઉપરોક્ત ઉપરાંત, અરજદારે ૧૯૯૨ ના અધિનિયમની કલમ ૧૨ હેઠળ રિવિઝન અરજી દાખલ કરતા પહેલાં, આ અદાલત સમક્ષ ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬/૨૨૭ હેઠળ સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૬૦૨/૨૦૨૩ થી રિટ પિટિશન દ્વારા આશરો લીધો હતો, જેમાં પેરા ૭ માં તેણે સોગંદ પર સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે કે સદર અધિનિયમની કલમ ૩૪ હેઠળ અરજી દાખલ કરવા માટે ૧૯૯૬ ના અધિનિયમ હેઠળ નિયત સમય વીતી ગયો છે, તેથી તેણે આ અદાલતના રિટ અધિકારક્ષેત્રનો આશરો લીધો છે. સરળ સંદર્ભ માટે, હું સદર રિટ પિટિશનના પેરા ૭ માં કરવામાં આવેલા કથનોને પુનઃ રજૂ કરવા માંગુ છું જે આ પ્રમાણે વંચાય છે:

“૭. અરજદારો રજૂઆત કરે છે કે અધિનિયમની કલમ ૩૪ હેઠળ અરજી દાખલ કરવા માટે આર્બિટ્રેશન એન્ડ કોન્સિલિએશન એક્ટ, ૧૯૯૬ હેઠળ નિર્ધારિત સમય વીતી ગયો છે, જો કે, વાદગ્રસ્ત એવોર્ડ કોન્ટ્રાક્ટ કાયદાના સિદ્ધાંતોની વિરુદ્ધ હોવા સાથે જાહેર નીતિની વિરુદ્ધ હોવાથી, તે કાયદેસર અમાન્ય ઠેરવી રદ કરવાને પાત્ર છે અને તેથી, અરજદાર કોઈ ઉપાય ન હોવાથી ભારતના બંધારણના અનુચ્છેદ ૨૨૬ અને ૨૨૭ હેઠળ આ નામદાર અદાલતના અસાધારણ અધિકારક્ષેત્રનો આશરો લઈ રહ્યા છે. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે હાલમાં, અરજીમાં અરજ કર્યા મુજબના ઉપચારો મેળવવા માટે આ નામદાર અદાલતનો આશરો લેવા સિવાય અરજદારો પાસે કાયદા હેઠળ અન્ય કોઈ વૈકલ્પિક અસરકારક ઉપાય ઉપલબ્ધ નથી.”

૮.૪ આ અદાલતની સમક્ષ બેન્ચે સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૬૦૨/૨૦૨૩ વાળી ઉપરોક્ત રિટ પિટિશનમાં પસાર કરેલા તેના તારીખ ૧૮/૦૩/૨૦૨૪ ના હુકમ દ્વારા પોતાનો અભિપ્રાય પણ વ્યક્ત કર્યો છે, જે આ પ્રમાણે વંચાય છે:

“જ્યારે મામલો પોકારવામાં આવ્યો, ત્યારે અરજદાર તરફે હાજર રહેતા વિદ્વાન વકીલ ઉપસ્થિત નથી.

આ કોર્ટે આર્બિટ્રેશન પિટિશન નં. ૬/૨૦૧૭ માં પસાર કરાયેલ તારીખ ૨૦.૧.૨૦૨૨ નો વાદગ્રસ્ત આર્બિટ્રલ એવોર્ડ વાંચ્યો છે. આ કોર્ટના મતે,

ઉપર જણાવ્યા મુજબના વાદગ્રસ્ત આર્બિટ્રલ એવોર્ડને સદર એવોર્ડ રદ કરવા માટે આર્બિટ્રેશન એન્ડ કોન્સિલિએશન એક્ટ, ૧૯૯૬ ની કલમ ૩૪ હેઠળની અરજી દ્વારા પડકારી શકાય છે.

તારીખ ૧.૪.૨૦૨૪ પર મુલતવી રાખવામાં આવે છે.”

૯. ઉપરોક્ત હકીકતો અને સંજોગોના સંદર્ભમાં અને નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટ અને આ અદાલત દ્વારા પસાર કરાયેલા ઉપરોક્ત હુકમો તેમજ સદર રિટ પિટિશનમાં ખુદ અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલા કથનોને ધ્યાનમાં લેતા, તે માત્ર એક જ નિષ્કર્ષ પર દોરી જશે કે પક્ષકારો દ્વારા નિયુક્ત કરાયેલા એકમાત્ર લવાદ દ્વારા પસાર કરાયેલ એવોર્ડ ૧૯૯૬ ના અધિનિયમની જોગવાઈઓ દ્વારા સંચાલિત થાય છે અને ૧૯૯૨ ના અધિનિયમ દ્વારા નહીં.

૧૦. શ્રી ગોહિલે એમ્બર બિલ્ડર્સ (ઉપર મુજબ) ના કેસમાં નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટના ચુકાદા પર આધાર રાખ્યો છે, પરંતુ સદર ચુકાદો આ કેસની હકીકતોને લાગુ પડશે નહીં કારણ કે પ્રશ્નવાળો એવોર્ડ ૧૯૯૨ ના અધિનિયમ હેઠળ રચાયેલી ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરવામાં આવ્યો ન હતો, પરંતુ તે ઉપર જણાવ્યા મુજબ નામદાર સુપ્રીમ કોર્ટના હુકમને અનુસરીને પક્ષકારો દ્વારા પરસ્પર સંમતિથી નિયુક્ત કરાયેલા એકમાત્ર લવાદ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલો એવોર્ડ છે.

૧૧. લવાદ દ્વારા પસાર કરાયેલ પ્રશ્નવાળા એવોર્ડને ૧૯૯૬ ના અધિનિયમની કલમ ૩૪ હેઠળ પડકારવો જરૂરી છે અને નિર્વિવાદપણે તેને પડકારવા માટેનો

સમય પહેલેથી જ વીતી ગયો છે એવો આ અદાલતનો અભિપ્રાય હોવાથી, અરજદાર આડકતરી રીતે ૧૯૯૨ ના અધિનિયમની કલમ ૧૨ હેઠળ રિવિઝન અરજી દાખલ કરીને આ અદાલતના રિવિઝનલ અધિકારક્ષેત્રનો આશરો લઈ શકે નહીં, જે અધિકારક્ષેત્ર અન્યથા ૧૯૯૨ ના અધિનિયમ હેઠળ રચાયેલી ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરાયેલ કોઈપણ એવોર્ડ હોય ત્યારે આ અદાલત દ્વારા વાપરવાનું હોય છે, જે નિર્વિવાદપણે અહીં કેસ નથી. જે બાબતો સીધી રીતે કરી શકાતી નથી, તે આડકતરી રીતે કરી શકાતી નથી.

૧૨. ઉપરોક્ત ચર્ચા અને કારણોને ધ્યાનમાં રાખીને, મારો સુવિચારિત મત છે કે ૧૯૯૨ ના અધિનિયમની કલમ ૧૨ હેઠળ અરજદાર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલી રિવિઝન અરજીઓ ચલાવવાપાત્ર નથી. તદનુસાર, સામાવાળા દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલ પ્રાથમિક વાંધો આથી સ્વીકારવામાં આવે છે. પરિણામે, સંબંધિત રિવિઝન અરજીઓમાં દાખલ કરવામાં આવેલી હાલની વિલંબ માફી અરજીઓ પણ ચલાવવાપાત્ર નથી અને તદનુસાર, તે ફગાવી દેવામાં આવે છે. પ્રત્યેક અરજીમાં નોટિસ ડિસ્ચાર્જ કરવામાં આવે છે. રજિસ્ટ્રી સિવિલ રિવિઝન અરજીઓની નોંધણી કરવાનો ઇનકાર કરશે.

(મૌલિક જે. શેલત, ન્યાયમૂર્તિ)

This judgment has been translated using an AI-assisted translation tool.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====